

Štev. 22. Leto 3.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnilstvo:
Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopiši.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpin in organizirajte se vsi v USŽ

Potom boja do zmage.

Kaj imamo mi organizirani povedati neorganiziranim.

Neoporečno dejstvo je, da je še veliko število železničarjev danes neorganiziranih in ravnodušno pušča, da se mu jemlje pravice, nekoč od organizacije in organiziranih železničarjev izvojevane, ali pa se organizira pri nedelavskih organizacijah, ki mu trbijo o stanovanju, svojo meščansko strankarsko pripadnost pa zakrivajo z glasno frazo »samo strogo strokovna, nepolitična organizacija« itd. S tem take železničarje zazibljejo v spanje, podobno spanju kadilcev opija, ki mu čara lepe slike in nade ter mirno živi v teh nadah, čakajoč potrpežljivo, še bolj potrpežljivo, kot nekoč tlačanski kmetje in sužnji, da bo nekoč za nje nekaj naredil. Ta nekdo je po njih mnenju organizacija, ki je »stanovska« in »nepolitična, strogo strokovna« itd., in s tem prijateljica kapitalizma, za kar mu bo kapitalizem in stan dal lepše življenje. Zato pa se ne briga, da bi sam s svojo organizirano močjo kaj zahteval in se brigal za socialno-politične pravice.

Po mnenju, ali bolje po volji žolhtih organizacij, je zahtevanje socialno-politične pravice že politika in to organizacija ne sme, ker ima ona člane samo za to, da se za te pravice ne brigajo, nego da lepo poslušajo, a ko pridejo volitve, politično-strankarske volitve, tedaj pa naj lepo volijo kandidate tiste stranke, h kateri spada ta »stanovska« organizacija po svojih voditeljih. In ti »člane« takih »delavskih, stanovskih, strokovnih« organizacij to store in delajo — ter tako podpirajo koristi drugih, sebi in svojemu stanu v resnici nasprotnih elementov, ker je nemogoče sporazum med Delom in Kapitalom.

Zato si mora vsak razredno-zavedni, svojega položaja se zavedajoči železničar, vedno in vedno postaviti vprašanje: Kako se naj ta škodljiva in nevarna nezavednost, zaslepljenost med železničarji premaga in kaj naj on kot posameznik naredi? Pri odgovoru na to vprašanje moramo stati na stališču, da vsak posamezni železničar v današnjem produkcijskem procesu kot posameznik ne pomeni nič in nima kot tak prav nobenega, niti najmanjšega vpliva na spremembo ali zboljšanje svojega položaja. Kapitalistični produkcijski sistem — in sem prav gotovo spada tudi promet — zaposluje železničarja samo zato, ker potom njegovega dela in izvrševanja prometa hoče imeti dobiček in ga tudi ima. Življenske potrebe železničarjev so podjetniku popolnoma nezanimiva zadeva in mu ne delajo nobenih skrbi. Za stanovanje, obleko, živila, kulturo in izobrazbo železničarja niti ne misli, kaj šele, da bi mu to napravljalo kakšne težnje. Delavec-železničar pač za kapitalista in kapitalistično podjetje — sem spada gotovo tudi promet — ni nič drugega nego objekt, nekaka vrednost in profit ustvarjajoči faktor, ki se ga ravnatoko, kakor stroje, orodje in material mora postaviti v proračun in po obrabi vreči brezobzirno med staro železje.

Kot posamezen človek je delavec, kakor na celotnem gospodarskem polju, tako tudi pri železnici izročil podjetniku in od njega in njegovega razreda odvisen, ne glede, da spada k stanu, h kateremu spada tudi vodja podjetja in njegovi pomočniki, kar se posebno jasno vidi pri železnici. Iz odvisnosti se pa ne da zbežati, in to je usoda celega delavskega razreda, in to tako dolgo, dokler bo obstojal kapitalistični družabni red. To spoznanje pa nas ne sme delati malodušne. Naj bo odvisnost delavskega razreda od kapitalistov še tako velika, stoji vendarle zopet pribito, da se ima kapitalistični razred za svoj obstoj zahvaliti le delavskemu razredu in če mu ta odreče dobičkanosno delo, se zruši. Torej tudi kapitalist in njegov kapitalistični razred je odvisen, dasiravno ta odvisnost ne nudi takih posledic, kakor jih nudi delavskemu razredu.

Iz tega sledi, da ima tudi delavec v svojih rokah orožje proti kapitalistu, da, celo močnejše orožje, ker lahko z njim izvojuje svojo osvoboditev in s tem uniči kapitalizem. Ta moč je sicer ne obstoja za posameznega delavca ali posamezno skupino, nego samo za celokupno delavstvo kot razred. Vsi uspehi, katere izvojuje delavec pri mednih gibanjih in stavkah, so slabitev kapitalistične moči in ojačanje delavstva kot celote in moč strokovne organizacije delavcev. Akoravno je res, da kapitalizem sam sebi koplje grob in svoj polom pripravlja, ker sili vedno bolj s svojim produkcijskim sistemom z vsem človeštvom v protislovja, vendar bi bila usodepolna pomota, ako bi delavstvo mislilo, da bo kapitalizem izginil kolikor toliko avtomatično in da se bo delavstvo istotako nekako avtomatično osvobodilo. Delavstvo ne sme svoje osvoboditve čakati križem rok, nego jo mora samo pospeševati s tem, da se loteva vsega, kar vodi k temu cilju.

Važen faktor v osvobodilni vojni delavstva so strokovne organizacije. To zna kapitalizem prav dobro, zato snuje »tudi« de-

lavске strokovne organizacije, ki jih vodijo hlapci kapitalizma, ki na široko kričijo nezavednemu delavstvu, da so te njihove organizacije »stanovske, strogo strokovne, nepolitične pobarvane itd.« Gorje delavstvu, ako bi jim verjelo in nasedalo. Tako pa delavstvo celo podzavestno čuti, da ni tako in da je tu boj, ki se bje neprestano, boj lačnih s sitimi. Močna strokovna organizacija, razredno-zavedna (taka je, ako ima večino organiziranih, ako razpolaga z bogatimi denarnimi sredstvi, in ima dobro disciplinirano in razredno-zavedno članstvo), je sposobna boriti se uspešno proti izkoriščanju in izvojevati za delavstvo boljše življenske pogoje. Da je to res, železničarji lahko pokažemo, kako je bilo pred vojno in kako je v nekaterih sosednjih državah, ko je bilo po večini železničarstvo organizirano, in kako je danes, ko mnogo železničarjev gleda stran in nima zavesti, kaj treba storiti. Tu se vidi, kaj premore močna organizacija in kaj slaba in če so se v tej trenja za oslovsko senco in če se v nji lotevajo gotovi člani bombastičnih idej, ko pa treba pokazati in javno nastopati, pa jih ni. To je sicer povojna bolezen pretresenih možganov, ki pa je vedno škodila moči organizacije in mnoge železničarje naredila malodušne, ali jih pa potisnila v malomeščanske vrste in v kapitalistično-delavske strokovne organizacije, ki jim pravimo tudi »žolte«.

Neorganiziranost mnogih železničarjev in njih malodušnost ter nekaka brezbržnost povzroča, da je borba organiziranih železničarjev zelo težka in počasna ter so uspehi malenkostni. Je kakor da bi skozi Karavank delalo tunel le par delavcev, tisoč bi pa gledali in čakali, ali bo že kmalu prevrtn ali sploh kedaj in kakšen bo, ako bo kedaj. Število resnično razredno-zavednih, na boji pripravljenih in energičnih železničarjev je danes se premalo, da bi se zahteve izvojevale kar tako. Zadnje volitve v bolniško blagajno so to pokazale in celo tisti, ki se trkajo na prsa kot edino razredno-bojevniki, revolucionarni borci, niso storili svoje dolžnosti in njih firma (naj mi oprostite ta naslov, nerad zapišem, ali moram povedati resnico), ki ji je ime »nezavisna organizacija«, mesto da bi poglala na volišče vse svoje pristaje in simpatizirajoče tega ni storila; in tako je ta institucija ostala še naprej v rokah kapitalistov. Pozneje so se skesali, a ta svoj kes so zapisali v naravnost balkansko-ulični psovkah na Savez, kot edino pravo razredno-bojevno organizacijo, ki hoče že danes doseči in izvojevati nekaj, četudi malenkost za železničarje. Dokaz pravilnosti te taktike, ki jo ima Savez, je viden vsak dan pri ljubljanski oblastni upravi humanitarnih fondov, kjer ima Savez večino.

To omenjamo tako mimogrede, da čitatelji primerjajo resničnosti gornje trditve, da borbenost ni v revolucionarnih gestah, nego v revolucionarnih dejanjih, pa četudi se ta od gest zelo razlikujejo.

To treba vedeti in se po tem ravnati. Od podjetnika — pa torej tudi od uprave prometa — ni brez boja ničesar dobiti. In če se ne da »odščititi« velik kos naenkrat, treba »odščititi« manjšega, samo da se »odščitne« in da se s tem nadaljuje taktično, resno in vztrajno.

Zato je prva in največja dolžnost železničarja, da stoji v bojnih vrstah, in da je organiziran pri »Savezu« kot edini razredno-zavedni strokovni organizaciji. Ker le ta organizacija nudi tudi za nevarnost uspehe.

Ni pa samo in prva dolžnost razredno-zavedne strokovne organizacije boj za osvoboditev proletariata, za boljše, socialistični družabni red, nego, kakor smo že v predzadnji številki v uvodniku povedali, da se bori v prvi vrsti za vsakdanje koristi železničarjev. Tu so razni pravilniki, predvsem delavski pravilniki, odloki, uredbi in kakor se že vse te razne odločbe, ki več ali manj železničarskega delavca bičajo ali mu ne nudijo zaščite. Te lahko izboljša in zakoniti volja močne strok. organizacije. Železničarsko delavstvo ima v svojih rokah moč, da si lahko ustvari že danes boljše življenski položaj, ako samo zahoče. In to le, če je organizirano v razredno-bojevni strokovni organizaciji. Neorganizirano je pa prepuščeno strašnem izkoriščanju. Podjetniki — in prometna uprava je tudi podjetnik — nastopajo, ako gre proti delavstvu, vedno združeni, organizirano, pa bodisi, da je še toliko nesoglasja med njimi. Življenski interesi podjetnikov — čim večji profit — so vedno večji kot medsebojne difference, zato proti razredu, ki jim je nevaren, to je, delavski razred, nastopajo združeno, soglasno in energično.

To treba vedeti vsakemu delavcu in vsakemu železničarju. Zato treba vse te strokovne organizacije raznih barv in brezbarv, ki jih železničarji imamo, združiti v eno enoto, v Savez, in naš položaj bo zboljšan.

Zato mora biti naloga vsakega posameznega, da neprestano in povsod dela, da se neorganizirani organizirajo v Savezu. Da se oni v meščanskih organizacijah preorganizirajo v Savez. Da vsak sebe šteje v energičnega borca in da vsak, ki nastopa tako, da to kapitalist čuti in ne tako, da čuti samo sodrug in pa štiri stene.

Tako delajmo. In verige bomo zlomili. Nov položaj bomo ustvarili. Nov družabni red bomo priklicali.

Zato vsi v »Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije!«
Zato vsi na delo!

Položaj na železnica.

(Govor sodr. Josip Petejana na 95. seji Narodne skupščine.)
(Konec.)

Posebne vrste slučaj imamo n. pr. v Mariboru, kjer so delavci v kurilnici zahtevali, da se jim ne znižajo provizije in da se jim izplača denar, ki jim je bil ukraden, in ki ga jim po izreku sodišča železniška uprava more povrniti. Ko so pa hoteli to svojo pravico uveljaviti in se v to svrhu podali k svojemu šefu, da mu predložijo svoje zahteve, so bili dotični zaupniki. Namesto, da bi bili dosegli to, kar jim je bilo odvzeto, povrne, za kazen odpušteni iz službe. Gospodje, torej 11 delavskih zaupnikov je železniška uprava eksemplarično kaznovala samo zato, da si ne bi delavci upali še kdaj ponoviti svoje upravičene in od sodnije potrjene tirjatve in še so te žrtve malomarnosti železniške uprave, ki se ni pravočasno pobrigala za to, da bi delavci dobili, kar jim gre, brez službe in trpijo krivico in vsa prizadevanja dotičnikov, da se odpust preklic, niso nič pomagala, čeravno se je bila pri sodnji izkazala njihova popolna nedolžnost, in ni bilo torej nobenega povišja ali razloga, da se jih vrže na cesto. Tako postopanje pač ni na mestu in ni najmanj v stanu uveljaviti razpoloženja, ki je potrebno pri prometu, kakršen bi moral biti v urejeni državi in kakršen je v drugih državah, ki imajo več posla nego ga imamo pri nas.

Ko smo dobili novi prometni pravilnik, po katerem se je osebe prevlelo od starega na novi zakon, so

ostale neizplačane razlike v plači onih uslužbencev, ki bi je imeli dobiti

za nekaj let in še danes ni bilo mogočnosti, da bi dobili to, kar jim gre po zakonu. Ta krivica je naravnost vnebovpijoča, če se pomisli, da bi pri vsakem privatnem kapitalističnem podjetju uživali uslužbenci in nameščenci vsaj to prednost, da so prvi na vrsti tedaj, kadar gre za izplačilo njihovih zakonitih dohodkov. Kako pa postopa država kot delodajalec s svojimi železniškimi uslužbenci? Ona, ki bi morala dajati dober vzgled.

zahteva samo dolžnosti, pravice si pa pridruže.

S takim postopanjem se pač ne more uveljaviti pri osebo onega razpoloženja, ki bi bilo nujno potrebno.

Da se dotaknem še tretjega slučajja, ki tudi moralno vpliva v javnosti in na sam personal,

naj omenim vprašanje tistih nesrečnih starih južno-železniških upokojencev.

Glede teh starovpokojenecv imamo takozvani rimski pakt med južno železnico in nasledstvenimi državami. Po tej pogodbi so jasno določene in očitane pravice in dolžnosti, ki jih prevzemajo države naslednice napram prevzetemu železniškemu osebju samemu. Med drugim imamo tudi to jasno določbo, da morajo vsi prejšnji vpokojenci dobiti svoje prejemke na podlagi kurzne vrednosti fane. Franka onega dne, ko se je pogodba sklenila, oziroma stopila v veljavo. Od tistega časa je minilo že nekoliko let, toda ti siromaki,

ti staro-vpokojenec se nahajajo danes v najbednejšem stanju, k isti ga sploh človek more zamisliti.

Recimo, da je tak vpokojenec bil svoje dni strojevodja, sprevednik ali kaj drugega. Po pravih junjo-železniške uprave je živel življenje, dostojno človeka; danes pa je primoran živeti ob penziji, ki znaša jedva par sto dinarjev mesečno in naravnost strada, dasi je zvesto opravljal svojo službo skozi 35 do 40 let, in je v zlati valuti plačeval svoje prispevke, da bi proti koncu svojega življenja dobil primerno penzijo. V svoji neskočni, nepopisni bedi so ti reveži romali od ministra do ministra, od stranke do stranke, da bi zboljšali svoje stanje, in pri vseh volitvah se jim je zagotovaljalo, da se bo njihovo pereče vprašanje v najkrajšem času ugodno rešilo. Toda, do danes se njihvi zahtevi ni ugodilo in kdo ve, kako dolgo jim bo še usojeno čakati, da se jih država končno vendar usmili in jim da, kar je njihovo. Radi nujnosti te zadeve sem bil sam pred kakimi šestimi dnevi pri gospodih ministrih saobračaja in financ, da urgiram rešitev tega vprašanja, toda gospodje referenti so mi rekli, da tega vprašanja ni mogoče rešiti.

»Jer nema zakonskog osnova za to«. Najprej se mora gospodina ministra pokrenuti, da podnese Narodnoj Skupštini zakonski osnov, po kojem se ti penzioneri prevode na novi zakon. Danas ih još nije moguće prevesti.

In zato je bilo treba šest let čakati, da se jim da sedaj odgovor, češ, da sploh ni zakonske možnosti, da bi se jih prevedlo na ono stanje, do katerega imajo že davno pravico.

Istotako, gospodje, bi si dovolil podčrtati, da je

vse graje vreden način, ki se hoče pri nas napram železniškim uslužbencem uvesti.

Namesto da se personalu gre v vsakem oziru na roko da se mu nudi vse, kar mu je potrebno, oziroma da mu se da vsaj ono, do česar ima pozitivno pravico, se mu hoče nadomestiti to z disciplinarnimi kaznimi, s terorjem, s preganjanji itd.

Namesto kruha se ga daje v disciplinarne preiskave, namesto da dobi obleko, se ga premesti, namesto, da dobi kaj drugega, se ga preganja.

Ta način obvečevanja s personalom ne bo ustvaril razpoloženja, ki je potrebno med železniškim osebjem in s takim postopanjem si uprava ne bo pridobila tako zelo potrebne popularnosti in ugleda pri svojih nameščencih.

V tem oziru bo treba temeljitih in dalekosežnih sprememb. Zato bi apeliral na to, da se od uslužbencev sme tirjati točno vršenje službenih dolžnosti samo tedaj, ako se jim dajo tudi njihove pravice.

Nihče vendar na bo tirjal od gladnega, raztrganega in nagega železničarja, da naj vrši svojo službo po predpisih, če nima niti hrane, niti sredstev za svoje preživljanje in vzdrževanje. Zato bi se morali postaviti na stališče, ki ga zastopajo vse moderne države, da je najprej treba dati pravice, potem šele zahtevati vršenje dolžnosti. Samo na tej podlagi bomo zamogli uveljaviti pri našem železniškem osebju razpoloženje, ki ga zahteva pravilni razvoj našega saobračaja, in napraviti razmere, ki bodo ugodno vplivale na našo javnost ter vzbujale zadovoljstvo v vseh krogih železniškega uslužbenstva. Le na ta način bodo vsi državljani imeli od tega svoj dobiček in delež na napredku, in verjem sem, da si niti en pripadnik naše države ne bo upal zahtevati, da bi 30.000 do 40.000 železniških uslužbencev moralo stradati na korist 12 milijonov državljanov, to že iz tega razloga ne.

ker imajo v rokah usodo teh 12 milijonov ljudi, za katerih življenje so odgovorni.

Takšen personal se ne sme pustiti stradati, temveč nasprotno, gledati je treba, da se temu personalu da to, do česar ima pravico, da se mu omogoči ono zadovoljstvo življenja, ki mu je potrebno za izpolnjevanje naporne in odgovorne službe. Žal, gremo pri nas naravnost obratno, rakovo pot; pri nas se hoče s šikanami in disciplinarnimi preiskavami nadomestiti pomanjkanje kruha in svobode. V zadnjem času smo imeli priliko opazovati, kako se je iskalo in preganjalo komunizem tam, kjer se ga ne bi smelo in moglo iskati, to je pri železničarjih. Upričarjale so se preiskave pod pretezo, da imajo izvestne osebe tajne odnose s komunističnimi elementi in da obstoji vsled tega v gołovi meri nevarnost komunizma in da so preiskave v tem pravcu ne samo na mestu, ampak tudi potrebne. Gospodje! Kolikor so meni razmere znane, je bil ta strah neopravičen, neopravičen vsaj glede nevarnosti od onega komunizma, ki je doma v Rusiji, dočim sem mnenja,

da ravno narobe proti nevarnosti od tistega komunizma, ki ga vi tu ustvarjate, in ta boljše življenje je veliko bolj nevaren za promet, za red in mir v državi,

nego oni boljše življenje, ki nam preti od zunaj, ki se vendar ne more preko noči prenesti k nam in nima življenskih pogojev, da bi se mogel pri nas tako brzo razviti. Ako hočete torej odpraviti to nevarnost, potem začnite od zgoraj ustvarjati razpoloženje, tako razpoloženje, da bodo vsi državljani imeli občutek, da se nekdo briga zanje, da so vsi državljani enakopravni, ne pa da imamo državljane raznih razredov

in da so uslužbenci ne samo za to tu, da bi trpeli komanjkanje in delali, temveč da lahko tudi kaj zahtevajo.

Dobro mi je znano, da marsikaki krivici ni kriv samo generalni direktor, niti sam minister saobračaja. Prepričan sem celo, da v 99 odstotkih slučajev nesreč, ki se dogajajo na železnica, gospod minister nima niti pojma o stvarni krivdi, temveč, da

so v veliki meri skrivni lokalni faktorji, oziroma viši funkcionarji, ki na lastno pest postopajo krivično in protizakonito napram podrejenemu osebju.

Gospodje, tudi to je treba primerno kritizirati, ker stojim na stališču, da mora pri nas zavladati absolutna enakopravnost, da se mora pri nas traktirati železniške uslužbenice

ne po načelu partijske pripadnosti, temveč samo po sposobnosti.

Omeniti moram na tem mestu slučaj, ki je zašel celo v časopise in vzbujal dojem, da se pri nas godijo stvari, ki so v sramoto naše uprave. Neki železničar iz Like piše:

»Bil sem premeščen, ker moja hčerka ni hotela imeti ljubavno razmere s šefom stanice in ker je nisem hotel in mogel na to pripraviti.«

Zato, ker oče ni hotel prisiliti svoje hčerke, da bi imela ljubavno razmere s postajenačelnikom, je moral trpeti pomanjkanje in preganjanje.

Taki in slični majhni slučajji se dogajajo v provinci dnevno, kar jasno dokumentira nezdrave razmere in neznosno stanje, v katerem se nahajajo v posameznih uradih uslužbenici z ozirom na njihovo odvisnost od šefa.

Hotel sem navesti teh par slučajev, da povem svoje mnenje ob priliki razmotrivanja vzrokov številnih železniških nesreč in na kak način bi se dale te nesreče preprečiti v interesu nas vseh, zlasti tudi v interesu našega ugleda v inozemstvu, ker država, ki nima urejenih prometnih razmer, si ne more pridobiti spoštovanja v zunanjem svetu. Kajti prometne razmere so zrcalo zdravja države, so merilo sposobnosti vsega, kar država zmore in če država ne ume napraviti reda v prometu in ga vzdrževati na višku, se ne more ponašati pred svetom.

Naši sodrugi so položili mandate v bolniški blagajni zagrebške direkcije.

Kakor je vsem znano, so se izvršile dne 10. IX. 1928 tudi na območju zagrebške direkcije volitve v bolniško blagajno, pri katerih je poleg zvezarjev in Radičevcev tudi naš savez postavil svoj list.

Nezavisni se teh volitev niso udeležili, ampak so pozvali železničarje, da naj se volitev ne udeležijo ter so tako podprli zvezarsko listo. Povodom volitev se je izvršilo nešteto goljufij in prevar ter je ves službeni aparat deloval za zvezarsko listo, ki je na ta način dobila večino. Proti tem volitvam smo takoj vložili utemeljen protest z zahtevo, da se razpišejo ponovne svobodne volitve. Med tem pa je direkcija izvršila imenovanje imenovanih skupščinarjev, ker poleg izvoljenih skupščinarjev imenuje direkcija enako število železničarjev v skupščino bolniške blagajne. Med temi je direkcija imenovala tudi 6 naših sodrugov.

Naši sodrugi so takoj odklonili to imenovanje s sledečo motivacijo:

Prvoj redovnoj skupščini bolesničkog fonda saobraćajnog osebja Direkcije drž. željez. kraljevine SHS

Zagreb.

Iz akta Direkcije drž. željez. kraljevine SHS u Zagrebu od 26. avg. o. g. br. 45803-A-28. saznao sam, da sam imenovan kao član skupštinar ovoga fonda na listi iste Direkcije.

Beseda o knjigi Dr. T. K. Fodora: „Medicina in družba.“

(Vzeto iz »Borbe«.)

Že v začetku letošnjega leta je izšla ta knjiga dr. Fodora: »Medicina in družba«, Beograd 1928. Medicinske biblioteke »Le-kar« prva knjiga, str. 106, cena 22 Din, tiskana v latinici, torej v hrvaškem jeziku. Bila je popolnoma neopazena od meščanskega časopisa, ker je diktat pač tak, da se o tem, kar je proletarskega in kar je namenjeno delovnemu ljudstvu in zdravniškemu položaju, ne sme pisati. Kajti v tej knjigi se govori strogo znanstveno, s statističnimi tabelami, kakšni so socialni in kulturni rezultati vladavine gospodov kapitalistov. Desetero tisočev, ki čitajo dnevno meščansko časopisje niso s tem bili opozorjeni na knjigo, v kateri se razlaga, kaj se dela z njimi.

Hočemo v »Delavcu« nekoliko spregovoriti o nji, da delavstvo vidi, kakšno knjigo ima na razpolago in iz katere se lahko nauči mnogo.

V prvem poglavju »Razredno obilježje medicine« stavi pisatelj marksistično trditve, da je medicina kot znanost refleksi družabnih ekonomskih odnosov. Podaja kratko zgodovino in pregled razrednega pečata medicine od pamtiveka do danes. Znanost in umetnost in vsako kulturno in socialno in ekonomsko delovanje v družbi razredov služi razredu, ki ima oblast. Se le v trenutkih, ko v razredni borbi zatirani razredi postajajo močni, popuščajo oblastniki, tolajijo, verige se razbijajo. Javljajo se razna »pacifistična« društva in ustanove »dobrotnikov« itd. Tudi v medicini obstoja taka socialna maska: to je meščanska »socialna medicina«. Stvarno je ta »socialna medi-

in ravno tu je iskati vzrok našega slabega ugleda pred inozemstvom v zadnjem času, radi katrega se je vladna večina zamanj trudila, da dobi posojilo pri kakšni sosedni državi.

Radi tega bi na koncu svojega govora poudaril to-le: Politika saobraćajnega ministra mora v bodoče iti drugim putem, nego je šla do sedaj. Varčevanje z državnim budžetom bi se ne smelo vršiti na račun produktivnih in prometnih sredstev.

Varčevanje se ne sme vršiti na ta način, da se pusti nepopravljenih na tisoče vagonov in na stotine lokomotiv, ki stoje na raznih progah in se ne dajo uporabiti,

ker nismo imeli dovolj volje in moči, da bi zaposlili naše delavce in izkoristili njihovo delavno silo za popravilo našega vozovnega parka. Rajši ste tisoče in tisoče teh delavcev odpustili, rajši ste puščali, da je razpadal material in proge s tem, da ste personal reducirali.

Ako boste, gospodje iz vladne večine, nadaljevali v tej smeri, potem ne bodo železniške nesreče nič manj številne kot so danes,

in potem bo pač težko za one, ki so prisiljeni voziti se po naših železnicah.

Na drugi strani bi se morala voditi taka politika, da bo personal ž njo zadovoljen, da bo imel občutek, da ima tudi pravice, ne pa samo dolžnosti.

Zato imamo moralno obvezo, da izvršimo najprej mi svojo dolžnost s tem, da damo železniškim uslužbencem to, kar jim po zakonu pritiče.

Dokler tega ne storimo, ne moremo od uslužbenstva zahtevati, da izpolnjuje svoje dolžnosti. Torej še enkrat: Izpolnimo najprej mi svoje dolžnosti, potem šele zahtevajmo od personala, da vrši svoje dolžnosti, kakor mu velewa zakon.

Potpisani slobodan sam naslovu saopćili, da toga mandata, za koji nisam nikad privolu dao niti za istu bio pitan, ne mogu primiti. Razlozi tome su sljedeći: iz stručne železničarske a i ostale dnevne štampe izvještjen sam, da je velika većina železničara sa dne 10. sept. o. g. provedenim izborima skupština u taj bolesnički fond nezadovoljna i podnijela protiv istih protest: što izbori nisu izvršeni po pravilu, kojim bi bio zagarantovan objektivni ishod, te jer su se dešavale činjenice, kojima se uplivalo na iskrivljenje izbornog rezultata, te konačno, jer je sistemom izbora većina železničara ostala bez ikakvog zastupstva u bolesničkome fondu. Osim toga, izvještjen sam, da je protiv takovog načina i ishoda izbora podnio dokumentovanu žalbu Ujedinjeni Savez Železničara Jugoslavije izravno na Ministra Saobraćaja, sa zahtjevom, da se spomenuti izbori ponište i raspišu novi.

Dok protiv ove skupštine postoje ovakvi prigovori i dok se opravdano žalbi Ujedinjenog Saveza Železničara Jugoslavije ne udovolji, potpisani smatram, da moja sadržajna u forumima, protiv kojih postoje dokumentovani prigovori, ne može biti ni plodna ni korisna, to sam se riješio, da moj skupštinarski mandat, bilo kao redovni ili zamjenični član, u potpunosti otklonim.

Nezavisni pa so kljub temu tudi to priliko porabili, da so zlili v posebnem letaku golido napadov in blatenja na nas — kakor je njih navada.

Samo predsodek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočih rodbinah uživajo Ziko brez primesi zrnate kave v popolno zadovoljnost. Seveda je pa treba pri nakupu paziti izrecno na ime »Žika«, ki je zakonito zavarovano.

cina« z ene strani ventil kapitalističnega parnega kotla, ki preti, da eksplodira, ventil narejen iz potrebe, a ne radi kakšnih drugih vzrokov. A z druge strani je to nekaka popraviljalnica, da bi navsezadnje vendarle ne pomrle od tuberkuloze, alkohola in lakote mase, ker kdo bi potem delal, kdo se boril za imperijaliste?

»Nobena vojna ne dokazuje tako prepričevalno, kakor je svetovna, da so mase tiste, od katerih zavisi izhod in da samo tisti narod ima izgled za uspeh in vztrajnost, ki ogromne mase močnih ljudi lahko pošlje na bojno polje, dokler doma preostali del prebivalstva mora še nadalje gledati, da obdrži v »redu« narodno gospodarstvo in prehrano naroda.«

Tako je pisal 1915. leta najbolj znani nemški socialni medicinalec prof. Grotjan. On je nehoti priznal, da je ta »socialna medicina« navadni liferant Kanonenfütterov in da je ustvarjanje takih antituberkuloznih in antiveneričnih in raznih drugih ambulatorijev in dispanzerjev in higijskih domov, borba proti alkoholu, zahteva po povečanju porodov, da je vsemu temu v kapitalistični državi samo eden cilj: čimveč vojakov. In dobro pravi dr. Fodor: »Tako socialno medicinarstvo se nam zdi, kakor da se na smrt obsojenega zločinca zdravi od te ali one bolezni, da bi potem čez nekaj dni kolikor mogoče umrl zdrav na vešalih.

Vsemogoče delajo in priporočajo »socialni« medicinarji: te »religiozne moči«, to »bogaboječnost«, to »etični preporede«, samo enega ne vidijo: da so gibalna moč tega zla današnji produktijski in družabni odnosi (str. 19, te knjige). »Opazujmo ta posel socialnih medicinarjev se moramo spomniti Strindbergovega vola, ki ogledavaje zvezdano nebo skozi daljnogled ni mogel odkriti pravilnosti v zmešnjah planeta.« (Str. 20.)

Kaj moramo železničarji ukreniti, da nam bo boljše?

(Konec.)

Nočem ravno naravnost trditi, da bi bila vzgoja nepravilna. Ali med naše članstvo se je zaneslo, in to namenoma od naših nasprotnikov, mržnjo proti politiki. Ta trik je imel nepričakovan uspeh. Naše stalno članstvo je vedno in povsod mrzilo vsako politično razmotrivanje, kaj šele udeleževanje v političnem pokretu.

Temu pojavu pravimo politična nezrelost. Delavstvo in nameščenci vseh strok in naravno tudi železničarji, moramo brezpogojno vedeti že enkrat to, da je edino mogoča del. razredna stranka edina izvršiteljica naših strokovnopolitičnih, gospodarskih, socialnih in kulturnih zahtev, za katere se mi združujemo in potem združeni borimo. Če pa mi tej politični stranki, od katere pričakujemo, da nam bo na mero-dajnih mestih zastavila svoj vpliv in moč, tega vpliva in moči ne damo, kako moremo potem pričakovati uspehov in napredka? Kako moremo pričakovati, da bo nekdo za nas nekaj naredil in izvajal, če mi tega foruma, te stranke niti ne poznamo ali celo ne maramo? Mi smo še celo tako nevedni in politično nezreli, da mislimo, da bodo gospodje, ki imajo vso moč in oblast v rokah, pač sami izprevideli, da nam skrajno slabo gre, tu nam bodo že sem in tje našim zahtevam ugodili. To je usodna zmota. To je tako težka zmota, da je že skrajni čas, da se tega enkrat za vselej otresemo. Otresti se moremo enkrat za vselej tudi te napake, da vedno škilimo za onimi meščanskimi strankami, ki so slučajno na vladi. Velik del železničarjev misli, da se da kaj doseči, če se nekoliko prilizamo tem strankam, ki znajo tako krasno delovno ljudstvo za nos vleči, ko rabijo njih glasove, da si utrdijo zopet politično moč, s katero izvajajo svoj meščanskopolitični program, kateri za delovno ljudstvo ni bil nikoli, odkar svet obstoja koristen in sprejemljiv. In delovno ljudstvo in železničarji pomagajo vsled svoje politične nezrelosti vedno tem strankam do moči. To se pravi, da si sami navezujejo vrv okoli vratu, ki jo mogotci po potrebi, enkrat manj drugič zopet bolj zadržnejo. To je posledica našega brezbrizja za politiko. Kajti, kadar se bomo zanimali tudi za politiko, bomo spoznali njen pomen. Spoznali bomo škodljivo delo meščanskih strank ter tudi spoznali, kje je edini izhod iz tega zla,

v katerega smo oklenjeni. In ko smo enkrat to spoznali, ne bo več mogoče, da bi strokovno organiziran član razredne organizacije ob volitvah glasoval za meščansko stranko, to je ravno proti samemu sebi. Proti vsemu temu, za kar se on v svoji razredni strokovni organizaciji leta in leta bori.

Do sedaj smo železničarji v velikem številu tako postopali. Ni torej čudno, da se nam tako sijajno godi. Tako in še slabše, se nam bo godilo tako dolgo, dokler bomo tako brezbrizno životali in samo pričakovali, da nam bo nekdo iz usmiljenja, ker smo reveži, nekaj dal. Izkoriščani bomo vse dotlej, dokler bomo vsled nevednosti in brezbrizja pomagali do politične moči onim, katerih življenski interes obstoja edino v tem, da se na račun naše bede in na račun naše nevednosti redijo. Naš življenski interes je ta, da si potom organizacije ustvarimo mogočen razredni politični pokret po vzgledu drugih držav, katere za njih uspehe po pravici lahko zavidamo. Boljše pa je, če jih posnemamo.

Delavstvo celega sveta, med te spada mo tudi železničarji, se bo otrelo neznosnega izkoriščanja in zapostavljanja, ter bo doseglo človeka vredno življenje edino le tedaj, ko bo v stanu prevzeti politično oblast v svoje roke. To si pri nas predstavljajo še za utopijo. Po drugih državah, kjer delavstvo politike ne mrzi, kot pri nas, pa to ni več utopija, ampak se bliža uresničenje. Dolžnost nas vseh je, da pri tem uresničenju sodelujemo ter si tudi pri nas ustvarimo mogočen delavski političen pokret. Le tak pokret bo lahko z uspehom ščtil naše interese, nam izvojeval boljše življenske pogoje, na katerih bomo nadalje gradili na preosnovi človeške družbe, kjer ne sme biti več izkoriščanja človeka po človeku.

To je cilj in program delavskega razrednega pokreta. Naša najsvetejša življenska dolžnost pa je, da za ta cilj delujemo, da po svojih močeh prispevamo k čimprejšnjemu uresničenju tega ideala. Pri tej borbi naj nam bo v spodbudo to, da delavstvo v v svojem boju za osvobodjenje nima nicesar za izgubiti, pridobi si pa lahko celo svet.

Zatorej: Vstanite sužnji iz prokletstva! Sprevodnik Janez.

Zopet žrtve brezmejnega izkoriščanja železničarjev.

Kljub vednim opominom in neštetim protestom proti čezurnemu zaposlenju prometnega osebja se merodajni faktorji še do danes niso odločili izvesti osemurni delavnik, kar je za posledico žrtve za žrtvijo železničarskega osebja. V pondeljek se je na postaji v Novem mestu, ker je Savez še le pred kratkim interveniral in zahteval uvedbo osemurnega delavnika, kar pa je uprava odklonila) ponesrečil naš sodrug premikač Filip Šemerl. Po prenapornem 17-urnem

službovanju je prišel pod vlak, kateri mu je odrezal obe nogi.

Ta ponovni slučaj zopet kaže na nevzdržno razmerje, ki vlada po naših progah, kaže pa tudi vso brezmejno izkoriščanje ter nesposobnost odločujočih faktorjev. Za gornji slučaj zahtevamo, da državno pravdnishvo nemudoma uvede preiskavo ter krivce postavi pred sodišče.

Naš Savez se bo s to stvarjo podrobno pečal ter obširneje prihodnjic poročal.

Dopisi.

Stična. In prišli so trije kralji tudi k nam v Stično, pridigovat nam pravo vero in izpreobračat nas iz poganstva. — V soboto so sam g. progovni mojster v Stični napisali neke odloke, da naj se vsi progovni delavci v nedeljo zberemo v Stični, kamor bo prišel nek gospod iz direkcije, da nas bo o vsem pravem poučil. In šli smo trumoma iz vseh krajev od Grosuplja do Trebnjega v Stično ter se nas je zbralo 17 ljudi, vstevši one tri gospode, ki so nas prišli razsvetliti. Poslušali smo govorce, ki so se končavale s prošnjami, da naj se vpišemo k »Zvezi«. — Vendar pokazali nam niso nove boljše poti in vsled tega ostanemo vsi trdno

v našem »Ujedinjenem savezu železničarjev Jugoslavije«, zavedajoč se, da si bomo naše pravice morali priboriti, da pa si jih nikdar ne bomo izprosili.

Dravograd. V nedeljo dne 18. novembra 1928 se vrši pri naši podružnici izredni občni zbor radi prilagoditve naših pravil »Ujedinjenemu savezu«. Ob tej priliki bo poročal delegat centrale o delu v bolniški blagajni, predlogih za finančni zakon in delavski pokojninski zavod. — Zato je dolžnost slehernega organiziranega sodruga, da se obnega zbora, ki se vrši v prostorih gostilne Hattenberger v Meži točno ob 15. uri (3. uri popoldne), sigurno udeleži. Pridejo tudi sodrugi iz Slovenjgradca ter si bomo ta dan tudi razdelili delokrog in odstopili

hrane naroda v Jugoslaviji naravnost obupne. Ne samo da vsako leto celi kraji (Hercegovina, Dalmacija, Zagorje) gladujejo, nego tudi v ostalih krajih te »žitorodne in bogate« države »široki sloji naroda žive v stalni, kronični lakoti«. To pomeni: količine porabljene hrane niti iz daleka ne odgovarjajo minimumu, ki je potreben, da človek ostane zdrav.

To so, evo, samo nekatere fotografije naše sedanosti.

V tretjem poglavju: »Dva razreda ali dva plemena?« slika pisatelj, kako živi na zemlji nekoliko človeških plemen, ali kapitalizem je danes vse te porazdelil v dve fronti: na buržuazijo in proletarce, v izkoriščevalce in v izkoriščane. Ta razdelitev je danes zapečatena še preje, nego se človek rodi: »Oplojeno proletarsko jajce kaže že prve znake razrednega razvoja in prihaja oškodovano na svet: kot proletarec. Nejednakost start za dirko skozi življenje začne se torej že preje nego je proletarski otroček zagledal svet. Biti proletarec ne pomeni samo dihati proletarsko ozračje, jesti proletarsko hrano, nego tudi živeti v proletarski maternici.

Mali buržuji, ki zagleda svet po sanatorijih ima svojo težino od 3376 gramov in mero od 51,29 centimetrov. Njegov proletarski tovariš, rojen na vulgarni kliniki, je težek samo 3216 gramov in je dolg 49,92 cm. Buržujski otroček je torej že težji za 160 gr in 1,37 centimetrov večji. (Str. 53.) In od tedaj, od rojstva, ta razredna razlika, utrjena v številkah, od znanosti, raste vedno bolj. v pogledu morbiditeta (obolevanja) in mortaliteta (smrtnosti) v pogledu odpornosti in vsakem drugem pogledu.

(Dalje prihodnjic.)

Po preiskavi dr. Bogiča so razmere pre-

one sodruge, ki spadajo pod Slovenjgradec, tej novi podružnici. — Sodrugi na delo! V organizacijo, ako nočemo, da nam bo leto 1929 prineslo novih udarcev.

Ptuj. Občni zbor radi spremembe pravil se vrši v Ptuj v nedeljo dne 18. nov. 1928 ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne »Pri pošti«. — Poleg običajnega dnevnega reda je na dnevnem redu še poročilo o bolniški blagajni (poročat pride član upravnega odbora boln. fonda) ter predlaga naših predlogov k raznim pravilnikom. — Udeležba za vse organizirane sodruge obvezna!

Ljubljana gl. kol. Na naši postaji sta dve kategoriji, ki se jih smatra za manj-vredne in katerim se lahko krati vse pravice. — Svetilničarji in vozopisci so ti ljudje, ki morajo delati službo v turnusu 12 ur in zlasti prvi (svetilničarji) so tako nagrajeni, da so uvrščeni v »dobro« kategorijo »služiteljev« ter vsled tega žive v izobilju. — Tajnik postaje je neomejen gospod nad njimi in gorje, ako kdo omeni, da bi rad imel prost dan. »Kaj pa mislite? Kje Vam to pripada?« in slično privre iz ust tajnika, tako da se uboga para nemo pobere, odkoder je prišla, zavedajoč se, da so ji oblastniki predpisali le delo, na jelo in pravice pa so pozabili. — Vprašamo gospoda načelnika, ali res nima to osebe nikakih pravic in bo vedno obveljala le izjava tajnika?

Maribor kor. kol. Iz naše postaje se nič ne sliši ter zglejamo kot najbolj zadovoljni ljudje. Imeli smo pri nas turnuse s prostimi dnevi, sedaj pa je načelnik prišel na pametno idejo, kako ljudem vzeti še to zadnjo ugodnost. — Odredil je, da se prosti dnevi ukinejo vse dotle, dokler ne bo osebe izrabilo rednega dopusta. In šele po dopustih bo prišel odmor. Tako bomo izgubili 12 prostih dni — pri tem pa seveda lepo molčali, da bo to — ja prišlo v navado. Pri brzovozu, vratarji in svetilničarji protestiramo proti vpeljavi 24/24 urnega turnusa brez prostih dni ter zahtevamo, da tu poseže vmes direktorja, katerim pripadajo inventarni kožuhi. Mi svetilničarji in vozopisci smo stalno zunaj na mrazu in snegu, a nam inventarni kožuhi ne pritečejo. Gotovo je gospod mislil, da svetilničarji prižiga »kake lampe« po pisarnah, saj za kretnice ne ve, da jih moramo tudi mi prižigati; ali pa je mislil, da se kretnice vsak večer javijo na »raport« v svetilničarji, da se jih prižge. Ali pa je še ta možnost: Gospod je mislil, saj imajo itak z ognjem opraviti, torej se lahko segrejejo. — Pa šalo na stran. Vsak pameten človek bo uvidel, da pri nas nimamo pokritih vrat, kjer bi bili vsaj nekoliko zavarovani proti mrazu in bi vozopisce tam popisali vozove. Naj bo dež, sneg in najhujši mraz, on mora skakati okoli in pisati številke ves premražen. Pričakujemo, da bo uprava, sedaj ko nastopa zima, uvidela, da brez kožuhov ne moremo vršiti službe ter bo odredila, da se postajam tudi za svetilničarje in vozopisce podelje kožuhi.

Ormož. Vsemu članstvu USŽJ javljamo, da nas je za vedno zapustil naš dobi sodrug in trpin Fr. Balazič, progovni delavec na progi Ormož—Ljutomer. Smrt ga je nenadoma iztrgala iz naših vrst ter se je vršil pogreb dne 6. nov. 1928. Ohranimo mu blag spomin!

Grobelno. Izredni občni zbor radi spremembe pravil se bo vršil v naši podružnici v nedeljo dne 2. dec. 1928. Kraj in uro objavimo z letaki. — Vse člane, tudi iz Poniške in sodruge iz Poljčan, vabimo, da se v čim večjem številu odzovejo.

Iz intervencij.

Intervencija za zavirače in utice.

Na našo intervencijo je saobračajno odeljenje dalo sledeči odgovor: Stev. 11.010/II—28. 30. oktobra 1928 v Ljubljani.

Ujedinjenemu Savezu Železničarjev Jugoslavije, Centrala

Ljubljana, Turjaški trg 2.

Na vlogo z dne 8. 10. t. l., št. S V 21 glede zavornih hišic in službene obleke zaviračev, Vam sporočamo:

Glede zavornih hišic so bile službene edince Mašinskega odeljenja ponovno opozorene, da naj se ob priliki tekočih popravil utice vedno pregledajo, eventualni nedostaki odpravijo, vstavi šipe, ako manjkajo itd., da se s tem olajša položaj zaviračev. Glede obleke za zavirače je v toliko preskrbljeno, da imajo vsi zavirači inventarne kožuhe. — Druga obleka, odnosno pavšal za službeno obleko, jim pa po rešenju Generalne direktorije z dne 28. 2. t. l., br. 1667, ne priteče.

Načelnik Saobračajno-komerc. odeljenja: Benedek.

Za čistilce baterij radi pavšala za obleko.

Na gradbeno odeljenje smo oddali radi čistilcev baterij, kateri niso dobili pavšala za službeno obleko, sledečo intervencijo:

Direkcija državnih železnic, gradb. odeljenje Ljubljana.

Pri dodelitvi pavšala za službeno obleko v znesku Din 600,—, se pavšal ni podelil čistilcem baterij. Izplačilni organi so izjavili, da jim pavšal ne pripada.

Ker pravilnik o službenem odelu našteva, da pripada službena obleka vsemu progovnemu osebju, ki v času vršenja svoje službe prihaja v dotik z občinstvom, oziroma vrši eksekutivno službo, je jasno, da

pripada pavšal tudi čistilcem baterij, ki pridejo vendar pri vršenju svoje službe največ v dotiko z občinstvom, ko imajo dodeljen velik rajon proge. Na pr. čistilec Rebec ima dodeljeno progo od Kresnic do Laškega ter se vozi po tej progi stalno z osebnimi vlaki in tudi z brzimi. Isto je slučaj pri ostalih čistilcih baterij. Ako se bodo čistilci vozili po vlakih v slabi, raztrgani in umazani obleki, bo to gotovo škodilo ugledu železniške uprave.

Na osnovi prednavedenega prosimo, da odredite, da se pavšal za službeno obleko izplača tudi čistilcem baterij, katerih je itak malo v staležu.

Ljubljana, dne 7. novembra 1928.

Iz sekcije kretniško-premikalnega osebja.

Vsled večjega prometa se je v postaji Ljubljana gl. kol. upeljala dnevna takozvana četrta rezerva. Ta mora vršiti po odredbah postaje službo od 7. ure jutraj do 7. zvečer brez vsake opoldanske pavze in brez vseh prostih dni. Tudi ob nedeljah jih služba zadene. Torej na eni največjih dispozicijskih postaj je uvedla uprava 12-urni delavnik za vse dni mesečno. Kako pa je ta skupina sestavljena? Vzeli so enostavno par ljudi iz skladišča (odločeno je bilo za četrto rezervno troje ljudi) in s tem, da se jih je določilo za premik, je bila že vsa njih strokovna izobrazba v redu.

Gospodje na direktoriji! Ali vam je znan ta postopek na postaji Ljubljana gl. kol.? Ali boste Vi odgovarjali za vse posledice, ki bodo morale nastati, ako se za premik uporablja osebje brez predhodnega daljšega uvežbanja in pri 12-urnem delovnem času?

Zahtevamo, da se ta nezasišlanost takoj ukine in uvede 8-urnik, kakor je že bil pri dnevnih rezervi v Ljubljani glavni kolodvor, to je, da se dva dni dela po 12 ur, in tretji dan je bilo to osebje prosto. Za to skupino naj se določi 6 ljudi, tako da bodeta dnevno dva prosta.

Premikačem pri tej skupini pa kličemo: Vsi v organizacijo, da Vas bo zastopala in branila. Zavedajte se, da ste tudi Vi ljudje in zahtevajte zase vsaj zakonito zagarantirana prava, to je 8-urnik.

Vprašanje g. načelniku Ljubljana glavnega kolodvora.

Ali se spominjate na Vašo obljubo, dano pri sporazumu z osebjem, da se bo začasno dalo osebju po en odmor ter zato nudila ostalim možnost, da izrabijo dopuste po 6 dni. Kje so prosti dnevi? Kje so dopusti?

Vozopisci!

Ta kategorija je na ljubljanski postaji in mislimo tudi drugod, zelo privilegirana. Imajo vse pravice in udobnosti, zato se tudi nekaj vozopiscev vztrajno drži pri »Zvezici«, ki jim je skomandirala tako udobno življenje kar na postaji, da se celo lahko odpovejo vsem udobnostim družinskega življenja.

Službo imamo v turnusu 12/24 — seveda brez prostih dni. Vozopisci, zlasti v Ljubljani, nimamo skoro »nobenega dela«, saj prihaja v Ljubljano le sem pa tje kak vlak. Zato pa se nam je dalo kar celih 50% kilometraž, torej je s tem dokazano, da najmanj polovico dneva lenarimo na postaji.

Tak vtis bi moral vsakdo dobiti po vztrajnem molku vozopiscev in po njih kilometražji ter dejstvu, da nimamo prostih dni. Kako je pa v resnici?

Naša služba je naporna in odgovorna. Vlak za vlakom, zlasti zvečer, s po 50 do 100 voz prihaja. In ti letaj v mrazu, da popišeš vse vozove in glej, da se boš dobro odločil, ali vzameš preje onega iz Zaloga, ali onega iz Dolenjske, ker lahko se ti pripeti, da se mora vlak hitro umakniti; tedaj ga vzame v roke premikalna skupina in si išči potem vozove po celi postaji. Na nogah smo cel čas in edino pravilno bi bilo, da se nam da 100% kilometraž. Pozabiti se ne sme, da moramo popisati zopet vse vlake pri prihodu in pri odhodu. Vozopisci! Treba se bo organizirati, ker če bomo le pod vagoni zabavljali — vagoni se nas ne bodo usmili, gospodje pa tudi ne. Zato je potrebno, da se bo naš glas slišal še kje drugje.

Vlakoprejemniki!

Kaj pa je to za ena »žvav«? Tur-nus imajo zmešan tako, da se dve turi dela po 12/24 (in bi morda mislil, da ima pri tem proste dneve), a nato pa mora vršiti službo eno turo po 24/24.

To je mesto prostega dneva. In zakaj je to narejeno? Postaja ne more najti še enega vlakoprejemnika in zato si mora pomagati le s petimi mesto s šestimi.

Vsak tovorni vlak, ki pride v Ljubljano, pade v roke temu vlakoprejemniku. Prevzeti mora račune, popisati vlak, primerjati z računi, pregledati plombe, zapisati številke plomb in popisati vozove, kam spadajo (gor. kol. skladišče, prosti tir, kolinska tovarna itd.) in pri tem tudi nalistkati z dvema listki: z enim kam spada, in z drugim pa označiti, s katerim vlakom in kdaj je prišel.

Poleg tega so dobili še eno nalogo: to je napisati na poseben list vse vozove, kam spadajo in to morajo oddati vodji premika. Prosimo gospoda načelnika, da bi en dan za poizkušnjo on ali pa g. tajnik izvršil to nalogo (saj to ne bi bilo nič sramotnega in poniževalnega) in nato naj bi odločil, ali je šešti mož potreben. Mi smo sigurni, da bomo takoj nato dobili šestega moža.

Če bo g. načelnik odredil ta poizkus, bomo prihodnjič poročali, kako je izteklo in koliko kazni bo dobil dotični gospod, če bo vse delo redno in točno izvršil, ker bo moral premik lep čas čakati.

Sekcija kretnikov-premikačev.

Za progovne čuvaje.

Ljubljanska sekcija je izdala sledečo okrožnico:

Vsem gg. nadzornikom prog!

Dnevno se dogaja, da čuvaji puščajo zapornice za časa mimovoza vlakov odprte, ter s tem zanemarijo svojo službo. Ker pa tudi ni izključeno, da pride vsled te malomarnosti do večje nesreče, opozarjamo vse, da vestno vršijo svojo službo in pripominjamo, da bo Direkcija vsak prestopek strogo kaznovala, eventualno stavila krivca pred disciplinsko sodišče.

Vsebinsko te okrožnice naj potrdi vse prizadeto osebje s svojim podpisom.

Seznam podpisov nam pošljite v tukajšnjo evidenco.

Šef sekcije: Inž. Peteržele.

Na to okrožnico odgovorimo sledeče:

Ni krivda na čuvajih, če so zapornice za časa mimovoza vlakov odprte, in da ni izključeno, da pride zbog tega do večje nesreče. Zato odklanjamo vso odgovornost na upravo Državnih železnic, ker pri turnusu 24/24 je nemogoče, da bi čuvaji vršili službo res brezhibno, posebno pa na prelazih, kjer morajo čuvaji ravno tako zapornice odpirati čez noč, kakor podnevi. Poleg turnusa 24/24 pa je uprava še ukinila proste dneve.

Umevno je, da pri tej nizerni plači, ki jo imajo čuvaji, morajo opravljati še druga dela, namreč za sebe, oziroma za družino, če si hočejo zagurati dostojno prehrano svojih družin, da ne poginejo od gladi. In tako namesto da bi šel čuvaj k počitku, ko pride iz službe, mora delo izvrševati še doma, če hoče, da ima mir v družini, in tako ima mirni počitek le vsako drugo noč.

Zato pa ne morejo, ker so vsled napora fizično izmučeni, odporno kljubovati proti moči narave; zato ni čudno, če se z vso močjo trudiš, da bi res vestno vršil službo, ali kljub temu in proti tvoji volji ima noč svojo moč in zaspis hipno. Uprava smatra to za malomarnost in te kaznuje z globo, ki že presega čez 100 Din, ker si imel zapornice odprte.

Čuvaji imajo še druga obvezna dela, kakor na pr. čez leto ima vsak čuvaj 300 m proge dodeljene, na kateri mora očistiti travo; zapornice mora na tečajih mazati, na prelazih cesto nasipati, žlebove čistiti na prelazih, stolpne signale nažigati in za svetilko hoditi na postajo po petrolej, ne glede na daljavo poti, brez posebne odškodnine.

In če se slučajno čuvaj nahaja na progi, ko svojo dolžnost izvršava, da ni kaznovan, in pride na to izredni vlak brez napovedi mimo odprte zapornice, pa si kaznovan zopet radi malomarnosti; torej kazen grozi od vseh strani! Pa se razdeli na dvoje. Nesreče se pripete, a mi progovni čuvaji opozarjamo vso javnost, da krivda za nezgode ni na naši strani, ampak za nezgode je in bo kriva edino le uprava, ker mi ne znamo še delati čudežev.

Iz centralne uprave.

Sklicanje delegatske konference v Brod.

V soboto, dne 1. decembra 1928 sklicuje centrala »USŽJ« glasom sklepa širše seje centralnega odbora delegatsko konferenco

v Brod. Začetek konference točno ob 8. uri jutraj. Vsaka podružnica ima pravico delegirati po enega delegata.

Razpravljalo se bo:

1. Naše stališče k delavskemu pravilniku.
2. Sprememba zakona o drž. promet. osebju.
3. Naše zahteve v bolniški blagajni.

4. Starostno zavarovanje delavstva.

5. Predlogi za novi budžet.

Po splošni konferenci se bo vršil še sestanek delegatov iz vseh delavnic, ki bo razpravljalo o vseh za delavstvo v delavnicah aktualnih vprašanjih.

Rezultati konference bodo dostavljeni nato vsem podružnicam.

Podružnice pozor! Na okrožnice št. 30 in 31 je odgovoriti točno do določenega datuma.

Opozorilo izvoljenim delavskim zaupnikom. Od nekega predsednika delavskih zaupnikov smo bili opozorjeni, da se nekateri zaupniki ne udeležujejo redno sej. Dolžnost vseh zaupnikov — članov USŽJ — je, da se vsake seje redno in točno udeležijo. Kdor bi bil zadržan, mora to še pred sejo javiti predsedniku. Ako bi kateri izvoljeni zaupnik ne mogel redno vršiti dolžnosti, naj to takoj sporoči centrali, nakar se bo mesto njega vpoklical prvi namestnik.

Koledar za leto 1929 smo te dni razposlali vsem podružnicam. Koledar obračunajte v decembru 1928 in januarju 1929.

Podružnični blagajniki — pozor! Vaša dolžnost je, da v lastnem delokrogu opozorite na izpolnitev član-skih dolžnosti vse one člane, ki zao-ostanejo s članarino za dva meseca.

Odslej centrala ne bo več pošiljala prvih opominov, ker povzroča to preobilo dela in poštinih stroškov, ampak naj prve opomine izvrše blagajniki in predsedniki podružnic. Centrala bo odslej pošiljala le še II. opomin.

Konferenca, ki jo je sklical Savez radnika metalne industrije in obrta v Beograd za dne 1. in 2. decembra 1928 in za katero so baje dobile vabila tudi nekatere naše podružnice, se glasom sklepa I. O. USŽJ naši delegati ne udeležijo. Ta sklep je obvezen za vse podružnice.

III. redni kongres USŽJ

se vrši po sklepu centralnega odbora USŽJ dne 14. in 15. aprila 1929 v Zagrebu.

Začasni dnevni red kongresa je: 1. Otvoritev kongresa, pozdravi, poročilo poslovne komisije.

2. Debata k letnim poročilom, ab-solutorij, volitev novega odbora.

3. Položaj delavcev in splošno so-cijalno politične naloge sindikatov;

a) bolniška blagajna in starostno zavarovanje.

4. Zakon o državnem prometnem osebju — pravilniki sporednih pri-nadležnosti.

5. Delavski pravilnik in osnurni delavnik v splošnem.

6. Savez in kulturne, gospodarske ter politične organizacije.

7. Finančna vprašanja in spre-memba pravilnika.

Centralna uprava »USŽJ.«

Kongres »Ujedinjenega Radniškega Sindikalnega Saveza Jugoslavije«.

14. in 15. oktobra 1928 se je v Zagrebu vršil kongres naše vrhovne strokovne instance v državi.

Po ujedinjenju je bil to prvi kongres in vladalo je zanj v delavskih krogih, posebno v strokovnih organizacijah, veliko zanimanje. Zakaj, kongres vrhovne strokovne instance ni vsakdanja stvar in zaveden član strokovnih organizacij zna, kaj pomeni.

Kongresa se je udeležilo 48 delegatov, ki so predstavljali 24 organizacij s 20.000 članov. Iz Slovenije so se udeležili kongresa delegati strokovnih organizacij, in to sodrugi Stanko, Čanžek, Vrankar, Pretnar, Preželj, Jakomin, Tokan, Erjavac, ki so predstavljali 7125 članov, vstevši do 31. avgusta I. l.

Naš Savez so zastopali: Stanko, Čanžek, Zima, Pongračič, Kmet, Dropučić in Brlić.

Iz inozemstva so se udeležili kongresa zastopniki internacionalne strokovne zveze v Amsterdamu je zastopal Mertens, čeho-slovaške strokovne organizacije Tajerle in Macun, nemške strokovne organizacije Grasmann in madžarske Gal.

Težko je delo organizirati v povojni dobi razočarane delavce, razočarane z raz-novrstnimi poskusi in eksperimenti, razočarane nad vsemi gromovitimi govori, besedami in dnevnimi članki, iz katerih se ni rodila niti miš. In delavstvo, ki mu manjka samozavest, marksistične izobrazbe, pa nima niti za abc potrebe, rado ponavlja grmeče fraze, misleč, da one same rodijo zboljšanje, svobodo... Naj se mi oprost, da povem to tako naravnost, ali moram, ker baš to je tisto, kar je otežkočalo in še otežkoča delo za okrepitev, za razširjenje strokovnih or-ganizacij. Zato je razumljivo, če so delegati bili navdušeni in čutili nekaj ponos, videč, da kongres vrhovne strokovne instance za-

seda in da se ustvarjajo sklepi, ki bodo strokovno gibanje še bolj oživilo in utrdili.

Vprašanja, s katerimi se je kongres bavil, so bila raznovrstna. Res je, da so bili momenti, ko je bila burna atmosfera in razprave žive in ostre. To tudi drugače ni moglo, ako hoče kongres ustvariti dobre sklepe in pokazati napake, ki se imajo odstraniti ali se jih je čuvati. Da ni bilo napak od ujedinjenja sem do kongresa, nikdo ne zanika, ker je URSSJ bil živo telo in je delal. Da pa se povsod, na vseh občinah zborih, konferencah najdemo tudi ljudje, ki hočejo nekaj, kar ni v interesu, samo da pokažejo svojo osebnost, je znano vsem, ki smo člani organizacij. Zato je tudi na kongresih najti take ljudi. Ali to so epizode, to je nekaj, kar hušne mimo kot mrzla sapa, nato pa izgine, oziroma večina izbrisa take pojave in jih zlomi, ako se sami ne umaknejo.

Zato se mora konstatirati z zadovoljstvom, da so na kongresu URSSJ taki momenti dvignili delovanje delegatov v resno in stvarno presojanje in sklepanje. Konstatirati se mora, da so se vse te debate gibale na terenu mnogovrstne strokovne akcije in taktike in na terenu strokovnih organizacijskih vprašanj. Ta konstatacija potrjuje istočasno drugi fakt, da je bil kongres na dostojni višini, na kakršni je redkokdaj kateri strokovni kongres v naših krajih.

Kongres je po vsemu temu, da se je tu in tam tiho ali izvalno ali ironično šepetalo in govorilo, da se bo odstranila strankarska neodvisnost in da se mora odstraniti, sklenil soglasno z vso odločnostjo, da se linija strankarske neodvisnosti mora upoštevati in braniti. Ta linija URSSJ, proklamirana na kongresu ujedinjenja 1925, je trumirala tudi na tem kongresu 1928.

Točka dnevnega reda: **Socijalnopolitične naloge združenih strokovnih organizacij**, je objela vse one zahteve, katere mora URSSJ postaviti na polju socijalne politike.

Na tem kongresu je bilo pokazano, s kakšno vneto in zanosom se je treba vreti na čimboljše okrepitev strokovnih organizacij, kako treba energično stati za pravo linijo, za razrednim gibanjem, in se ne ustrašiti nobenih zaprek in ovir.

Treba iti v tovarne in delavnice in organizirati vse delavstvo, dati mu kulturno marksistično izobrazbo, da bo njegova zavest stala na trdnem hrbišču razredne zavesti.

Kongres je sklenil naposled, da se centrala zopet iz Zagreba prenese v Beograd. V odbor so bili izvoljeni ss. Bračinac kot predsednik, Krekić kot tajnik, Kotur kot blagajnik. Za odbornike ss. Stanko, Harašina in Pfeifer.

Širši odbor se izvoli po oblastih po številu članov in tako ima Strojovna komisija za Slovenijo izvoliti 3 odbornike v plenum. Tako se je končal velikopomenbeni prvi kongres URSSJ in delegati so odhajali z novo energijo in voljo za delom.

Delavci, delavke, v močne vrste razredno-bojevni strokovnih organizacij! Naj živi URSSJ!

Vestnik „Svobode“

Važni sklepi širšega odbora »Svobode«.

V nedeljo 11. t. m. je imela »Svoboda« sejo svojega širšega odbora, v katerem so zastopane vse važne podružnice »Svobode«. Menda že dolgo ni imela nobena naša organizacija tako enodušne in delovne konference, kakor je bila ta. Vsa debata stvarna, v vsej debati se je izražalo enotno hojenje in vse se je sklenilo soglasno.

V poročilu centrale se je ugotovilo, da »Svoboda« v celoti napreduje tako po številu članstva kakor tudi po vsebini svojega izobraževalnega dela. Predsednik Zveze pevskih društev s. Selinšek iz Maribora je pri debati o zedinjenju pevskih in kolesarskih društev s »Svobodo« rekel med drugim sledeče: Če bi »Svoboda« vedno tako delala kot v zadnjem letu, bi Zveze pevskih društev sploh ne bilo in če bi »Svoboda« v bodoče tako pridno in pravilno razvijala svojo delavnost, bodo gotovo vsa delavska kulturna društva v Sloveniji prišla prej ali slej pod okrilje »Svobode«. Širši odbor je zato tudi sklenil, da ne prekine pogajanj z Zvezo pevskih in z Zvezo kolesarskih društev, ker upa, da bo z njimi le prišlo do sporazuma. Brez ozira na to bo »Svoboda« razvijala vso svojo delavnost v vseh panogah kulture. Razmerje med centralo in podružnicami je dobro. Edino za podružnico v Litiji je plenum sklenil, da centrala preišče njeno delo in jo skuša obnoviti kot res pravo delavsko kulturno organizacijo.

K točki: Bodoči delovni program »Svobode« je konferenca odobrila tozadeven proračunski predlog centrale. Po tem predlogu se bodo formirale podzveze, v kolikor še niso. Sklicali se bodo v kratkem času občni zbori dramatične, knjižniške, pevške in športne podzveze. Delavske telovadne enote priredijo tečaj vaditeljev iz cele Slovenije. Za dramatično podzvezo je konferenca določila spored iger, ki jih priporoča vsem podružnicam, da jih igrajo. Obenem priporoča konferenca vsem podružnicam, da pričnejo z delovanjem »Sprechorov« — deklamatorskih zborov. »Svoboda« bo pričela organizirati tudi otroke. Za pevške zборе je centrala izdala 12 delavskih pesmi, ki jih bodo podružnice kmalu dobile. O vsem tem pošlje centrala posebno okrožnico vsem podružnicam.

S 1. januarjem začne redno izhajati list »SVOBODA«.

ki bo v svojem prvem delu poljudno propagiral socializem itd., v svojem drugem delu bo pa prinašal material za razne podzveze »Svobode«, priobčeval poročila podružnic, povedal, kaj je v njihovem delovanju dobrega in tudi kaj je slabega, eno stran v listu se da na razpolago delavskim

kulturnim društvom, ki še niso včlanjena v »Svobodo«, da na ta način dela za medsebojno zblizanje in končno ujedinjenje. Vsako število bodo krasile slike. List bo redno izhajal, ker se bo tozadevna proračunska postavka vporabljal izključno le za list. List bo izhajal mesečno. Številka bo stala za člane Din 1.—, za nečlane Din 2.—. Zato morajo z novim letom vse podružnice odračunavati centrali Din 3.— članarine.

Kongres in slovesna proslava 10-letnice »Svobode« bosta prihodnje leto v februarju ali marcu.

Za proslavo 10-letnice Cankarjeve smrti in 50-letnice njegovega rojstva je plenum naročil vsem podružnicam, da morajo proslaviti Cankarja na najboljši način, ki ga zmorejo posamezne podružnice. Tozadevno dolo vse podružnice posebno okrožnico. Celokupna zveza »Svobode« pa proslavi spomin velikega Cankarja s tem, da skupno z razrednimi strokovnimi organizacijami ustanovi društvo

CANKARJEVA DRUŽBA,

ki bo vsako leto izdala 4 knjige: koledar (delavsko pratio), 2 leposlovni pripovedni knjigi, to je predvsem socijalne romane in eno poljudno znanstveno knjigo o socializmu, naravoslovnih vedah in podobnem. Te 4 knjige bo dobil vsakdo, ki bo plačal Din 20.— letne članarine. Čim bodo izdelana pravila, bo sklican občni zbor Cankarjeve družbe; ki bo v nasprotju s klerikalno Mohorjevo in nacionalistično Vodnikovo družbo skrbela za izobrazbo najširših plasti delavskega ljudstva v duhu socializma. Že danes pozivamo vse »Svobodaše«, da gredo pridno na delo za nabiranje članov, ko bodo dobili tozadeven poziv.

Pri točki razno je plenum odobril sklep ožjega centralnega odbora, da je novi tajnik s. Pezdir in novi blagajnik s. Moretti. Po možnosti naj centrala organizira delavski šahovski turnir za Slovenijo.

V splošnem navdušenju nad dosedanjim napredkom »Svobode« in za še živahnejše delo v novem letu, ko dobimo lep list »Svoboda« in Cankarjevo družbo, je ob pol 6. uri zvečer zaključil predsednik to uspelo konferenco s »Svobodaškim« pozdravom »Delu čast in oblast«.

Razno.

Situacijsko poročilo.

V svojem periodičnem glasilu »Jugoslavnski železničar« 9. številka, so gosposde zvezarji zopet posvetili savezu in zlasti s. Stankotu sledeče članke:

Čujmo, čujmo: vse so dosegli, kaj hočete še več;

Poslušajte železničarji;
Resnica oči bode;
Med in mleko se nam bo cedilo,
To Vam je vojvoda;
Konstatiramo;
Ne dčite se s pavovim perjem;
Med njimi.

Od 28 člankov, ki jih imajo celokupno v svojem časopisu, so nam posvetili 8 člankov, torej skoraj eno tretjino svojih duševnih proizvodov.

V 8. številki nam je posvetil 7 člankov od 22 člankov, torej tudi eno tretjino.

Ker so zvezarji sedaj izrekli nezaupnico direktorji, pričakujemo, da nam bodo prihodnjč posvetili vsaj polovico svojih produktov, da bo nezaupnica direktorji popolna. USZJ.

Jedinstvena fronta socijalpatrijotov z železniško birokracijo in policijo.

To so bili mili naslovi napadov na našo organizacijo, ki jih je bljuval nezavisni tisk na nas (zagrebški in beograjski »Organizovani Radnik«), ko je naš savez zavzel edino pravilno stališče in šel povsod v volitve za bolniško blagajno. Njih članki so končavali z besedami, da bo proletarijat pustil »socijalpatrijote in njihovo Ujedinjeni savez železničarjev, da se s sodelovanjem železniške birokracije in blagonaklonjenostjo ter pokroviteljstvom režima davi v lastnem blatu«.

Mi na vse te napade, ki se v nezavisnem tisku stalno ponavljajo na naš savez, nismo odgovorjali, ker vidimo sovražnikovo fronto drugje in vemo, da če bomo slabili in napadali lastne delavske vrste, s tem le koristimo našemu razrednemu nasprotniku. To taktiko bomo vodili tudi v bodoče. Ukrenili pa smo vedno vse korake, da preprečimo napake, a žal, navadno smo naleteli na gluha ušesa.

Volitve v bolniško blagajno so minule, savez je zbral za svoje liste 10.000 glasov, kjer je ugotovil goljufige, ja zahteval razveljavljenje volitev in pri tem stalno ponavljal našo staro zahtevo, da se uredba in pravilnik o bol. fondu izpremeni. Do sem bi bilo vse v redu (ker napadi brezplavih ljudi nas ne zadenejo), a sedaj pride najlepše. To, za kar so nas naj-

hušje napadali nezavisni, ta greh bodo sedaj oni sami storili in sedaj to ne bo greh, to ne bo jedinstvena fronta z železniško birokracijo. to ne bo služenje režimu — ampak to bo pravi revolucionaren gest, seveda le za to, ker ga bodo sedaj slučajno izvedli nezavisni, če bi ga pa mi (Ujedinjeni savez), pa bi bil izdajstvo delavskih interesov.

Kaj se bo zgodilo? V beograjski direktorji (kjer je bilo postavljenih 9 list) so bile volitve v bolniško blagajno razveljavljene in so nove volitve razpisane za 18. novembra 1928

In za te volitve pa pišejo nezavisni:

»Ali brez obzira, kaj delajo in nameravajo te razne radikalske — žute klike in koterije — železničarji morajo v teh volitvah vedeti, kaj je njihova dolžnost. Upravo svojega bolniškega fonda morajo vzeti zavodni železničarji v svoje roke. Vsled tega bo pri teh volitvah postavila svojo listo tudi sekcija železničarskega saveza radnika metalne industrije (nezavisna organizacija).

Napisali smo teh par vrstic za to, da pokažemo, kako nepravilni se napadi iz gole mržnje, kjer velja le pravilo: samo da škoduješ svojemu nasprotniku, pa čeprav se poslužiš najogabnejših sredstev. — Veseli nas, da so nezavisni izprevideli napako, ki so naredili s svojim proglasom za bojkot volitev; sedaj jim svetujemo še eno: Pošljimo vse naše sile v boj proti našemu razrednemu nasprotniku. Nezavisnim sodrugom v beograjski direktorji pa želimo velik uspeh in zmagi pri volitvah.

Čudna taktika nezavisnih.

Nezavisni so izdali proti našemu savezu koncem oktobra 1928 velik letak, poln ustudnih napadov in laži radi tega, ker smo se udeležili volitev v bolniško blagajno in se nismo pustili izigrati Budi Milutinkoviću.

Par dni za tem letakom, kjer se nas je opsovalo, »da radimo na mig železniške birokratije, da n ečemo borbe, jer bi se time zamerili režimu i krupnoj birokraciji, nadalje, da smo dobili plaču za svoj izdajnički rad, judinu plaču itd.« ter se od vseh železničarjev zahteva »najpuniji prezir prema izdajicama«, se je obrnila centralna uprava njihove organizacije na naš savez, oblastne odbore in večje podružnice, da bi se udeležili od njih sklicane konference, ki bo potem večjega značaja in efekta ter bo »naročito neocenljive važnosti, ako bi se u predvidenoj intervenciji na nadležnim mestima pojavili predstavnici radnika iz cele zemlje, bez ikakvog deljenja i razmimoilaženja«.

Torej najprvo opljuvati in opsovati ter naslikati naš savez kot podporinika direktorije, nas delavstvu označiti kot izdajalca, ki smo dobili judežovo plačo, nato pa naj pridemo na njihovo konferenco ter ji damo pravi efekt. Dobro so pripoznali nezavisni, da sami ne pomenijo nič in v sili bi jim prav prišel naš savez.

Gospodje nezavisni! Bodite dosledni in ne iščite družine danes s tistimi, ki ste jih včeraj opljuvali! Pa čeprav je težko nastopati Vaši sekciji železničarjev, ki ita reci in piši 5 po-

družnic v celi državi SHS, medtem ko jih ima naš savez doslej že 67.

Zagotavljamo Vas, da nas vsi Vaši napadi puste mirne ter da bo odslej USZJ šel preko Vaših neslanosti brez vsake pripombe ter delal za interese železničarjev, Vam pa prepuščamo še naprej frazarenje.

Izkaz izplačanih podpor odpuščeniim železničarjem kurilnice Maribor.

Po nalogu seje širšega centralnega odbora objavljamo izkaz izplačanih podpor, ki jih je centrala izplačala iz centralne blagajne ter nabiralne akcije odpuščeniim železničarjem v kurilnici Maribor v času od 1. V. do 1. X. 1928. Poleg organiziranih sodrugov se je delno podprlo tudi ostale odpuščene.

Prejeli so:

Krajnik Ivan	Din 3.874.—
Mezgil Josip	» 700.—
Šimic Ciril	» 2.513.—
Arzenšek Franc	» 600.—
Virant Rudolf	» 1.670.25
Lovrenčič Ivan	» 1.456.50
Komar Ivan	» 1.913.—
Hartberger Franc	» 3.038.—
Planinšek Ferdo	» 1.050.—
Glaser Blaž	» 1.050.—
Dobič Martin	» 400.—

Skupaj 18.214.75

Poleg tega je centrala plačala sodne stroške in krila tudi koleke za pritožbe, izplačilo provizije in povračilo prispevkov za organizirane sodruge.

Kot za odpuščene delavske zaupnike pa je še »Delavska zbornica v Ljubljani« poleg gornjih podpor prispevala enkrat Din 5000.—, od 1. julija dalje pa prispeva vsem še nezaposlenim po Din 800.— (osemsto) mesečno in to do konca letošnjega leta.

Centralna uprava USZJ.

V izobrazbi je moč!

Vsak delavec in delavka, vsak proletarec in proletarka morata skrbeti za svojo izobrazbo. Brez knjige je to nemogoče.

Zato je »Zadružna založba« v Ljubljani, Miklošičeva cesta 13, izdala in izdaja knjige proletarske vsebine in kulture in to po taki ceni, da si zamore knjige nabaviti vsak, komur je za izobrazbo. In za izobrazbo mora biti vsakemu delavcu in vsaki delavki.

Zadružna založba je sklenila znižati za jesen svoje izdaje ter jih je založila v grupe.

In gicer: I. grupa: Jack London: Železna peta, obe knjigi dosedaj Din 32.—; Beer: Karl Marks, njega življenje in nauk, Din 20.—; L. Kuhar: Povesti, Din 15.—; M. Krleža: Golgota, Din 12.—; »Pod Lipo«, letnik 1926, Din 36.—; »Pod Lipo«, letnik 1925, Din 36.—. Odslej vse skupaj Din 60.—.

Do novega leta pa je popust in se dobi ta I. grupa za Din 70.—.

II. grupa: Beer: Karl Marks, njegovo življenje in nauk, dosedaj Din 20.—; L. Kuhar: Povesti, Din 15.—; M. Krleža: Golgota, Din 12.—; »Pod Lipo«, letnik 1926, Din 36.—; »Pod Lipo«, letnik 1925, Din 36.—. Odslej vse skupaj Din 60.—.

III. grupa: Abditus: Idejni predhodniki današnjega socializma in komunizma, Din 25.—; Ch. Dickens: Božična pesem, Din 12.—; Jack London: Železna peta, dve knjigi, Din 32.—; M. Krleža: Golgota, Din 12.—; »Pod Lipo«, letnik 1926, Din 36.—. Sedaj vse skupaj Din 60.—.

IV. grupa: Beer: Karl Marks, njegovo življenje in nauk, Din 20.—; Abditus: Idejni predhodniki socializma in komunizma, Din 25.—; Ch. Dickens: Božična pesem, Din 12.—; Jack London: Železna peta, dve knjigi, Din 32.—; M. Krleža: Golgota, Din 12.—; L. Kuhar: Povesti, Din 15.—. Dosedaj vse skupaj Din 116.—, odslej Din 70.—.

V. grupa: »Pod Lipo«, letniki 1924, 1925, 1926 in 1927, vsak letnik Din 36.—, vse skupaj Din 144.—; odslej vse skupaj Din 50.—.

Priporočamo sodrugom in organizacijam, da se poslužijo teh ugodnih nakupov.

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem celokupnemu osebju postaje Rakke, za znesek Din 315, katerega sem prejel 1. oktobra t. l. — Ivan Zvegljč.

Zahvala. Podpisani se najtopleje zahvaljujem celokupnemu osebju signalne sekcije za znesek 575 Din, nabran kot podpora za časa bolezni moje žene. — Alojzij Žargi, ključavničar.

Majhno hišico

kje na Gorenjskem kupi KORIČ, LJUBLJANA Prečna ulica št. 8

Posredovalcem dam provizijo

V Ormožu se je otvorila pri mestni tehnični nova trgovina

Dogša Anton
trgovina z mešanim blagom

Železničarjem da blago tudi na obroke!

Priporočamo!

ŽRTEV DELA

V pondeljek ob 10. uri zvečer se je na postaji Novo Mesto smrtno ponesrečil naš dragi sodrug

FILIP ŠEMERL
premičar državne železnice

Prišel je pod vlak, ki mu je odtrgal nogo. Preminuli zapušča vdovo in dva nepreskrbljena otroka. Nesreča se je pripetila po 17. uri neprekinjenega dela.

Žalujemo zaostalim naše sožalje.

CENTRALA USZJ